

ISSN 2080-1807

TORUŃSKIE STUDIA BIBLIOLOGICZNE
2021, nr 1 (26)

Weronika Kortas

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Instytut Badań Informacji i Komunikacji

e-mail: wkortas@umk.pl

Międzynarodowa konferencja naukowa WIAD21 – Światowy Dzień Architektury Informacji na UMK w Toruniu

DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/TSB.2021.007>

STRESZCZENIE: Niniejszy artykuł jest sprawozdaniem z międzynarodowej konferencji naukowej WIAD21, która odbyła się 27.02.2021 z okazji obchodów Światowego Dnia Architektury Informacji. Konferencja organizowana była w Instytucie Badań Informacji i Komunikacji, na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W sumie, w konferencji udział wzięło 250 osób, w tym 45 prelegentów, zarówno ze świata nauki jak i biznesu.

SŁOWA KLUCZOWE: WIAD, WIAD21, konferencja naukowa, UX, architektura informacji

WIAD to skrót od *World Information Architecture Day*, czyli *Światowy Dzień Architektury Informacji*. Obchody tego święta są rokrocznie organizowane wspólnie przez sieć globalnych, regionalnych i lokalnych wolontariuszy. Już po raz trzeci Toruń był jednym z wielu miejsc na świecie, w którym odbyły się obchody.

Każdego roku data Dnia Architektury Informacji jest inna. W 2021 był to 27 dzień lutego. Obchodzono go w sumie w 42 miejscach na Ziemi. W Toruniu WIAD trwał 3 dni. Rozpoczął się 26.02 warsztatami z design thinking, przeznaczonymi dla bibliotekarzy i bibliotekarek, które poprowadziła mgr Weronika Kortas (UMK). Kolejnego dnia wystąpili Goście Honorowi: dr Rosa I. Arriaga (Georgia Institute of Technology, USA), dr. Abby Goodrum (Wilfrid Laurier University, Canada), Joe Natoli (Give Good UX, USA), Yuki Hirayama (株式会社MUJIN, Japonia), Cassini Nazir (University of North Texas, USA) oraz prelegenci z 2 pierwszych sesji dotyczących sztucznej inteligencji oraz e-commerce. W niedzielę odbyły się następujące sesje: analiza ciekawych studiów przypadku, dotycząca oceny architektury informacji zarówno online, jak i offline, a następnie dyskutowano o danych, metodach i rynku pracy. Dzień zakończyła The Night Session.

W sumie, w konferencji udział wzięło 250 osób, w tym 45 prelegentów, zarówno ze świata nauki jak i biznesu.

Warsztaty z design thinking w bibliotece

Jak wspomniano wcześniej, w Toruniu obchody WIAD trwały trzy dni. 26.02.2021 odbyły się warsztaty online „Podstawy Design Thinking w bibliotekach”. Były one przeznaczone dla osób, które chciały dowiedzieć się, w jaki sposób myślenie projektowe może wzmocnić bibliotekę – poprzez zrozumienie potrzeb jej czytelników i zaangażowanie społeczności.

Myślenie projektowe (ang. *design thinking*) to kreatywne podejście, iteratywna seria kroków, które służą projektowaniu ważnych i pomocnych rozwiązań dla bibliotek, szkół, firm, instytucji medycznych itp. W niektórych z wymienionych obszarów dzieje się to już od wielu lat. Uczestnicy poznali podstawy teoretyczne procesu oraz mieli okazję, w czasie kreatywnej pracy w grupach, przejść cały proces design thinking. Pod okiem facylitatorki, zespoły projektowe podjęły próbę rozwiązania zadanego problemu bibliotecznego, poznały różne narzędzia, zwłaszcza do pracy zdalnej, oraz mieli okazję do przedyskutowania swoich pomysłów.

Otwarcie oraz sesja Gości Honorowych

Pierwszy dzień wystąpień prelegentów otwarty został o godzinie 12:00 przez Panią Dyrektora Instytutu Badań Informacji i Komunikacji prof. dr hab. Ewę Głowacką oraz Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego mgr Weronikę Kortas. Po przywitaniu wszystkich uczestników i przekazaniu informacji technicznych, rozpoczęła się sesja *Keynote Speakers*.

Pierwszą prelegentką była Yuki Hirayama (Lead UX / UI / Industrial designer at 株式会社MUJIN, Japonia). Wygłosiła ona referat, pt. „From chaos to clarity, curiosity as a compass”. Prezentacja dotyczyła tego, w jaki sposób zespół projektowy może odgrywać wiodącą rolę w porządkowaniu chaosu w procesie budowania udanej architektury informacji (AI). Autorka wyjaśniła, że AI istnieje we wszystkich produktach i odgrywa nadrzędną rolę w ogólnej użyteczności. Tworzenie udanej AI jest wyzwaniem, jeśli produkt jest złożony, ponieważ to wprowadza tymczasowy chaos do procesu projektowania. Chaos ten często paraliżuje lub opóźnia pracę, dlatego ważne jest, aby wszyscy kluczowi interesariusze byli świadomi, że taka sytuacja jest tymczasowa¹.

Drugim wystąpieniem było „Designing Curiosity: Ways of Unknowing”, które przygotował Cassini Nazir (University of North Texas, USA). Jako Gość zaproszony przez Globalnego Organizatora WIAD, zajął się on wytłumaczeniem hasła przewodniego, którym była „ciekawość”. Autor rozważał, czym jest ciekawość, w jaki sposób projektanci (i nie tylko) mogą być bardziej ciekawi i, jeśli to możliwe, w jaki sposób warto zachęcać innych, aby tacy byli².

Dr Rosa I. Arriaga (Georgia Institute of Technology, USA), kolejna keynote speaker, wygłosiła referat pt. „Designing Theory-driven Technologies for Improved Health and Wellness”. Autorka wyjaśniła, że technologia informacyjna może złagodzić negatywny wpływ zarówno chorób przewlekłych, jak i zaburzeń rozwojowych poprzez skalowanie ludzkiego wysiłku w czasie i przestrzeni. Czterech na dziesięciu

¹ W. Kortas, R. Klimas, *Międzynarodowa konferencja naukowa WIAD21* [online]. Toruń 2021 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: https://www.researchgate.net/publication/351619416_WIAD21_abstrakty, s. 2-3.

² Tamże, s. 4.

dorosłych w USA ma co najmniej dwie choroby przewlekłe, a co szóste dziecko ma co najmniej jedną niepełnosprawność rozwojową. Pilna potrzeba radzenia sobie z chorobami przewlekłymi wymaga solidnej i niezawodnej technologii, którą można łatwo zintegrować z ekologią opieki. W wykładzie wyjaśniono, w jaki sposób komputery zorientowane na człowieka mogą wykorzystać możliwość uogólnienia ram teoretycznych do budowy systemów dla osób doświadczających astmy, autyzmu i PTSD. Autorka omówiła wyjątkowe wyzwania w kontekście ich opieki: w przypadku pacjentów pediatrycznych z astmą, obejmuje to słabe zaangażowanie pacjentów i brak ciągłości opieki; osoby z autyzmem wymagają zwiększonego wsparcia społecznego; terapię PTSD ogranicza nadmierne poleganie na samoopisie pacjenta i intuicji lekarza. Przedstawiono, oparte na teorii, interwencje technologiczne, które dotyczą tych problemów. Opisano również w jaki sposób mogą one prowadzić do poprawy zdrowia i dobrego samopoczucia w różnych populacjach³.

„Living with Impostor Syndrome – and Succeeding Anyway” to wykład przygotowany przez Joe’a Natoli (Give Good UX, USA). Syndrom oszusta to wzorzec psychologiczny, w którym osoba wątpi w swoje umiejętności, talenty lub osiągnięcia i odczuwa zinternalizowany lęk przed ujawnieniem się jako „oszust”⁴. Pomimo zewnętrznych dowodów ich kompetencji, osoby doświadczające tego zjawiska pozostają przekonane, że są oszustami i nie zasługują na wszystko, co osiągnęły. Błędnie uważają, że swój sukces zawdzięczają szczęściu lub interpretują go jako wynik udanego oszukiwania innych, które polega na skłonieniu ich do myślenia, że dana osoba jest bardziej inteligenta niż w rzeczywistości⁵. W prezentacji Joe Natoli wyjaśnił na swoim przykładzie, jak sobie z tym problemem radzić.

Dr Abby Goodrum (Wilfrid Laurier University, Canada) przygotowała wykład pt. „User-centered Design for Global Development and Social Justice – Designing a Better World”. Autorka zajęła się zagadnieniem Social Justice Design (SJD), które opiera się na badaniach i prak-

³ W. Kortas, R. Klimas, *Międzynarodowa konferencja naukowa WIAD21* [online]. Toruń 2021 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: https://www.researchgate.net/publication/351619416_WIAD21_abstrakty, s. 2–3.

⁴ Tamże, s. 4.

⁵ Tamże, s. 5–6.

tyce projektowania skoncentrowanego na człowieku, w szczególności na projektach, które podkreślają potrzebę zrozumienia społeczno-kulturowych i politycznych wymiarów, w celu projektowania rozwiązań w określonych kontekstach kulturowych.

W trakcie tego wystąpienia Goodrum omówiła projekt sprawiedliwości społecznej (SJD). Wyjaśniła, czym jest, dlaczego jest potrzebny oraz praktyki, które go wspierają. Przedstawiła również kilka projektów, które wykorzystały praktyki SJD. Na zakończenie słuchacze zostali zapoznani z zasobami, które mogą pomóc dostosować pracę do sposobu myślenia SJD⁶.

Kolejnym prelegentem miał być Robson Santos, D.S.c (Postgraduate Professor Europeo di Design – IED, Brazil). W związku z jego nieobecnością odtworzone zostały, wcześniej przygotowane, nagrania wystąpień prelegentów: Aaron'a Iriazrry'ego (Sr. Director at Capital One, USA), którego prezentacja nosiła tytuł „Building a Foundation for Good”; Loren'a Davie (CEO at Axilent, Canada) – „Conversational Architecture” oraz Adam'a Connor'a (Head of Experience Research & Design, USA) – „Building Character: Creating Consistent Experiences with Design Principles”.

Cytując Iriazrry'ego,

Piękno IA polega na tym, że zapewnia nam podstawę, dzięki której możemy budować języki, taksonomie i cykle pracy, aby generować i poprawiać zrozumienie. Kiedy myślę o IA (lub UX, IX lub jakiegokolwiek innej dyscyplinie), myślę o zbudowaniu podstaw dla naszych zespołów, aby wykonywały jak najlepszą pracę i były najlepszymi wersjami siebie⁷.

⁶ J. Langford, P. R. Clance, *The impostor phenomenon: recent research findings regarding dynamics, personality and family patterns and their implications for treatment*, „Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training” [online] 1993, nr 30 (3), s. 495–501 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://paulineroseclance.com/pdf/-Langford.pdf>.

⁷ J. Sakulku, J. Alexander, *The Impostor Phenomenon*, „International Journal of Behavioral Science” [online] 2011, nr 6, s. 73–92 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IJBS/article/view/521>.

W kolejnym wykładzie Loren Davie omówił kryzys wszechobecnego Internetu, projektowanie aplikacji kontekstowych i przedstawił podejście do kwestii prywatności, które są ze sobą nierozzerwalnie związane⁸.

Adam Conor wyjaśnił natomiast, że zasady działają jak reguły, które kierują myśleniem i działaniem. Zostały ukształtowane przez motywacje, wartości i przekonania. Ludzie używają ich jako „soczewek”, przez które badają informacje w celu podjęcia decyzji, co robić. Korzystając z tego założenia w całym procesie projektowania, można zaprojektować interakcje i spójne zachowania, które ustalają i spełniają oczekiwania odbiorców⁹.

Obrady plenarne

Tytuł pierwszej sesji obrad plenarnych brzmiał: „Artificial Intelligence / Sztuczna Inteligencja”. Dr hab. Veslava Osińska, prof. UMK moderowała obrady. Referat zatytułowany: „Being Actively Ethical: Dynamic IA for AI” wygłosiła Carol Smith, MS (Carnegie Mellon University’s Software Engineering Institute). Autorka mówiła o tym, co można zrobić, aby chronić ludzi, których dotyczą systemy sztucznej inteligencji, wykorzystując etykę i działania spekulacyjne, aby zapobiegawczo identyfikować potencjalne nadużycia¹⁰.

Kolejne wystąpienie, pt. Artificial intelligence as support for UI/UX designers, przygotował mgr inż. Jakub Sosnowski (Politechnika Częstochowska). Autor mówił o tym, że projektanci UI i UX wciąż poszukują rozwiązań, które pozwolą im tworzyć interfejsy coraz lepiej dopasowane do potrzeb użytkownika, nowoczesne, elastyczne i responsywne. W ostatnich latach coraz większą popularność zdobywają narzędzia oparte na sztucznej inteligencji i uczeniu maszynowym, wspierające

⁸ W. Kortas, R. Klimas, dz. cyt., s. 8–9.

⁹ A. Iriazrri, *Building a Foundation for Good. World IA Day 2018*, [online] 2018 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/aaroni268/building-a-foundation-for-good-world-ia-day-2018>.

¹⁰ L. Davie, *Conversational Architecture, CAVE Language, Data Stewardship*, [online] 2014 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/LorenDavie/conversational-architecture>.

pracę projektantów. Prelegent przedstawił najlepsze praktyki i techniki tworzenia nowoczesnych, intuicyjnych i responsywnych interfejsów oraz wskazał, w jaki sposób sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe mogą pomóc zautomatyzować ręczne, powtarzalne zadania w projektowaniu interfejsu użytkownika i dlatego dobrze zaprojektowany interfejs i AI mogą zwiększyć bezpieczeństwo na drogach i zapobiec rozprzestrzenianiu się niebezpiecznych wirusów i bakterii¹¹.

Kolejna była prezentacja pt. „Architektura informacji i struktura badań realizowanych z wykorzystaniem botów i rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji” autorstwa mgr Grzegorza Młynarskiego (Szkola Główna Handlowa w Warszawie). Autor wyjaśnił, że

Wiele firm pracuje obecnie nad rozwiązaniami opartymi na sztucznej inteligencji i wykorzystującymi nowe, botowe interfejsy do kontaktu z badaczem i badanym. Widać wyraźnie, że rola badacza, zakres kompetencji i styl pracy po raz kolejny ulegają redefinicji¹².

W referacie, prelegent odpowiedział m.in. na pytanie

w jaki sposób interfejs, jakim jest bot, zmienia sposób myślenia o architekturze informacji i strukturze badania?¹³.

Po krótkiej przerwie rozpoczęła się sesja dotycząca e-commerce. Moderatorką była dr Magdalena Cyrklaff-Gorczyca (UMK). Pierwszym prelegentem był mgr Łukasz Flak (Szkola Doktorska Nauk Społecznych/ Instytut Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego). Tytuł wystąpienia brzmiał: „User experience a media społecznościowe – przegląd i ocena skuteczności cyfrowych narzędzi weryfikacji zainteresowania marką/ produktem”. Przedmiotem wystąpienia był:

¹¹ A. Connor, *Building Character: Creating Consistent Experiences With Design Principles- UX Lisbon 2016*, [online] 2016 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/MadPowLLC/ux-lisbon-building-character-creating-consistent-experiences-with-design-principles-adam-connor-madpow>.

¹² W. Kortas, R. Klimas, dz. cyt., s. 12.

¹³ Tamże, s. 12.

przeгляд i ocena skuteczności cyfrowych narzędzi stymulacji zarówno zainteresowaniem marką, jak i produktem w kampaniach reklamowych na wybranych kanałach społecznościowych¹⁴.

Autor przedstawił cztery filary profilowania konsumentckiego. Omówił przebieg i rezultaty używania narzędzi analitycznych w SM, wskazujących na poprawę / wzrost UX, opierając się o zanonimizowane studia przypadku konkretnych marek w sieci, wywiadzie z ekspertem marketingu oraz analizie krytycznej: mediów społecznościowych i literatury przedmiotu¹⁵.

Mgr Robert Łojko (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu), w wystąpieniu: „Umiejętność efektywnej komunikacji informacji w procesie kształtowania wizerunku przedsiębiorstw”, zwrócił uwagę na to, że po roku 2020 (pandemia COVID-19) zmieniła się sytuacja na rynku. Skłoniła ona przedsiębiorstwa do eksploracji nowych obszarów kształtowania wizerunku.

Podczas zawirowań rynku, jak również w przypadku spadku koniunktury gospodarczej wzrasta znaczenie wizerunku przedsiębiorstwa jako istotnego elementu budowania przewagi konkurencyjnej. Zaintrygowanie odbiorców, wzbudzenie w nich ciekawości skierowanej na określony produkt, jest celem specjalistów zaangażowanych w projektowanie komunikatów. Adekwatna forma komunikacji informacji, trafność przekazu, poprzedzona precyzją w doborze wysyłanych elementów składowych komunikatów jest kluczowa w procesie tworzenia wizerunku. Świadome opracowanie treści emitowanych komunikatów ma na celu dotarcie do ściśle określonego adresata, w świadomości którego zostanie wykreowany, pożądaný, wizerunek przedsiębiorstwa¹⁶.

Tematyką związaną z pandemią COVID-19 zajęli się również lic. Tomasz Łysoń i lic. Joanna Ossowska (Uniwersytet Jagielloński). W wystąpieniu „Rozwój e-commerce w cieniu pandemii COVID-19” przed-

¹⁴ Tamże, s. 13.

¹⁵ Tamże.

¹⁶ Tamże, s. 14.

stawili wyniki swoich badań. W związku z tym, że rośnie liczba użytkowników, którzy decydują się na robienie zakupów przez urządzenia przenośne, ważne jest scharakteryzowanie ich oraz poznanie potrzeb i wymagań¹⁷. Było to ostatnie wystąpienie tego dnia.

Ostatni dzień konferencji (28.02) rozpoczął się sesją pt. „Case study”, którą poprowadził mgr Sławomir Stępski (UMK). Wystąpienie „Ciekawość pierwszy stopień do... nawigacji. Przykład wdrożenia systemu typu discovery w bibliotece akademickiej” przedstawili dr Stanisław Skórka oraz mgr Kamil Panaś (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie). Celem wykładu było

przybliżenie wymagań i funkcjonalności systemów nawigacji we współczesnych ekosystemach informacyjnych oraz zademonstrowanie możliwości zaimplementowanego tzw. silnika multiwyszukiwarki o nazwie VuFind w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Do omówienia powyższych zagadnień autorzy przyjęli dualistyczne podejście: z punktu widzenia użytkownika (UX/AI) i back-endowej (IT)¹⁸.

Anzhelika Savchuk, MSc (Wrocław University) przedstawiła referat „The Celebritization in Ukrainian Media and Journalism after 2014”. Autorka omówiła sytuację mediów na Ukrainie, zwłaszcza po 2014 r., gdy rola mediów i dziennikarzy stała się tak wysoka. Nie ma wątpliwości, że jest to dziś pierwsze źródło informacji dla opinii publicznej. Ukraińscy dziennikarze zyskali miano gwiazd telewizyjnych – celebrytów¹⁹.

„Miejsce polskiego systemu medialnego w modelu Hallina i Manciniego” to temat wystąpienia lic. Kamila Jastrzębskiego (Uniwersytet Jagielloński). Autor wyjaśnił, że

powszechnie stosowany podział systemów medialnych dokonany przez D. Hallina i P. Manciniego charakteryzuje się rozróżnieniem

¹⁷ Tamże.

¹⁸ Tamże, s. 15.

¹⁹ Tamże, s. 15-16.

na trzy kategorie – demokratycznego korporacjonizmu, liberalizmu oraz spolaryzowanego pluralizmu²⁰.

W prezentacji przeanalizowano, jak podział ten odnosi się do sytuacji systemu medialnego w Polsce.

Lesia Khaletska, Ph.D., Iryna Struk, Ph.D., Iryna Tiurmenko, Ph.D. (National Aviation University, Ukraine) wygłosiły referat pt. „Game elements of Library of Ukraine for Children Websites”. Autorki zauważyły, że gry odgrywają ważną rolę w rozwoju dzieci, budowaniu tożsamości i uczeniu się nowych rzeczy. Nowoczesne biblioteki dla dzieci wykorzystują możliwości ery cyfrowej do rozwijania ciekawości dziecka poprzez granie w gry, odpowiednio konstruując informacje na stronie internetowej. Omówione zostały wyniki badania 24 stron internetowych Bibliotek dla dzieci pod kątem gier²¹.

„Badanie zachowań użytkowników Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych oraz Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej i związane z tym zmiany UX na stronach z oprogramowaniem dLibra” to tytuł wystąpienia mgr Justyny Wytrążek (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe), w którym autorka przedstawiła wyniki swoich badań. Dotyczyły one zrozumienia potrzeb użytkowników i preferencji bibliotekarzy w zakresie przekazywanych treści na stronie dLibra tak, by dostosować do nich działanie bibliotek cyfrowych²².

Sesja czwarta dotyczyła ocena architektury informacji (Assesment of information architecture). Moderatorem był dr inż. Mariusz Jarocki (UMK). W prezentacji pt. „Strategiczny wymiar portalu geostatystycznego w badaniach społeczno-ekonomicznych”, dr hab. Bogusław Bembenek, prof. PRZ i dr Agata Surówka (Politechnika Rzeszowska) podjęli się charakterystyki portalu geostatystycznego w kontekście badań społeczno-ekonomicznych.

Referat podzielono na dwie zasadnicze części. Pierwsza charakteryzuje istotę i funkcjonalność portalu geostatystycznego.

²⁰ Tamże, s. 16–17.

²¹ Tamże, s. 19.

²² Tamże, s. 19–20.

W drugiej zwrócono uwagę na użyteczność tego narzędzia statystycznego w badaniach portów lotniczych jako efektywnych i nowoczesnych czynników konkurencyjności oraz rozwoju regionów w warunkach gospodarki opartej na wiedzy²³.

Dr Rafał Werszler (Uniwersytet Wrocławski) omówił „Wpływ Jeana Garniera na nowożytną segregację zbiorów jezuitów w Kłodzku”. Autor zwrócił uwagę, że ważne jest, aby system służący wyszukiwaniu był właściwie sformułowany. Przykładem tego jest instrukcja nakreślona przez filozofa, Jezuitę Jean’a Garnier’a. W 1678 r. spisał on zasady dla księgozbioru kolegium w Paryżu. Zawierały informacje o tym, jak odpowiednio segregować wiedzę. Autor poddał analizie możliwość wpływów nurtów jezuickich z Francji, na sposób porządkowania zasobów wchodzących w skład archiwum kolegium w Kłodzku²⁴.

Tematem kolejnego wystąpienia było czasopismo multimedialne „Medialica – Studia Multimedialne z Humanistyki”. Prelegent, dr Kamil Stępień (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), wyjaśnił, że jest to miejsce, w którym wiedza przekazywana jest za pomocą środków wizualnych. W czasopiśmie publikowane są materiały interdyscyplinarne z zakresu humanistyki, nauk artystycznych i społecznych. Wystąpienie nosiło tytuł „<<Medialica>> jako nowy typ czasopisma”²⁵.

Dr Anna Matysek (Uniwersytet Śląski w Katowicach) omówiła „Serwis internetowy <<English for Digital Designers>>” (<https://www.edd.us.edu.pl/>), który przeznaczony jest dla projektantów, naukowców, studentów oraz wszystkich zajmujących się tematyką UX design i pokrewnych. Portal służy nauce języka angielskiego z ww. dziedziny²⁶.

Mgr Agnieszka Kida-Bosek (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) przygotowała wystąpienie pt. „Wszyscy wiedzą, jak wychowywać dzieci – poza ludźmi, którzy faktycznie je mają. (P. J. O’Rourke) – Organizacja informacji na blogach parentignowych”. Autorka wyjaśniła, że

²³ Tamże, s. 16.

²⁴ Tamże, s. 18–19.

²⁵ Tamże, s. 20.

²⁶ Tamże, s. 20–21.

vlogi i blogi parentingowe od dawna zajmują ważną część Internetu, jednak społeczny zasięg i oddziaływanie parentingowych influencerów należy w ostatnich miesiącach do najbardziej dynamicznych. Vlogerzy i blogerzy parentingowi, przejmując rolę specjalistów/ekspertów intensywnie postują o rodzicielstwie, macierzyństwie i tacierzyństwie (choć o tym ostatnim wciąż jeszcze w mniejszości), chętnie udzielają porad wychowawczych, pokazują dobre praktyki w tym zakresie, motywują. Celem (...) [było – przyp. aut.] przybliżenie architektury blogów parentingowych jako źródła informacji o tematyce poradnikowej²⁷.

Opisywana sesja czwarta podzielona była na dwie części. Moderatorem drugiej był dr Paweł Marzec. Pierwsze wystąpienie „Twitter jako medium społecznościowe w Polsce – między oczekiwaniami a rzeczywistym użytkowaniem” przygotowała mgr Anita Kwiatkowska (Uniwersytet Warszawski). Autorka przedstawiła wyniki badań sposobów korzystania z mediów społecznościowych oraz m.in. sprawdzenie, jak aplikacja Twitter wpływa na doświadczenia użytkowników, jej użyteczność i intuicyjność. Dane zebrano poprzez wywiady grupowe, okologiczne oraz ankiety²⁸.

„Love to Online Hate: How curiosity and IA of social media platforms support toxic communication” to prezentacja przygotowana przez mgr Hannę Gaweł (Uniwersytet Jagielloński). Autorka zauważyła, że mowa nienawiści oraz cyberprzemoc są coraz bardziej popularne. Gaweł zastanawiała się, w jaki sposób architektura informacji portali Twitter i Caffeine może przyczyniać się do polaryzacji negatywnych zachowań. Opierając się na zaangażowaniu, zarówno Twitter Flets jak i system Caffeine zwiększają liczbę wyświetleń i co za tym idzie, częściej kierują użytkowników do treści „zapalnych”²⁹.

Mgr Sławomir Stępski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) wygłosił referat pt. „Architektura informacji w słownikach języków migowych”. W wystąpieniu wyjaśnił, że

²⁷ Tamże, s. 21.

²⁸ Tamże, s. 22.

²⁹ Tamże, s. 23.

języki migowe są naturalnymi językami wizualno-przestrzennymi. Tak samo jak w przypadku innych języków, istnieje potrzeba inwentaryzowania oraz porządkowania słownictwa, zarówno do celów dydaktycznych, jak i naukowych. Słowniki języków migowych istnieją zarówno w formie tradycyjnej (książkowej), jak i cyfrowej. W miarę rozwoju wiedzy językoznawczej słowniki JM przestały być tylko wykazami znaków uporządkowanymi wg odpowiadających im słów języków fonicznych opatrzonych opisami tekstowymi, rysunkami lub zdjęciami, a przeistoczyły się w multimedialne kopalnie wiedzy, przeszukiwalne również pod względem struktury słowa migowego³⁰.

„Architektura informacji w aplikacjach mobilnych wybranych platform do streamingu muzyki” to referat przygotowany przez lic. Mareka Chwedczuka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Autor przedstawił wyniki autorskiego porównania oraz analizy platform służących do słuchania muzyki: Spotify, TIDAL i Apple Music. Do badania użyta została metoda benchmarkingu³¹.

Lic. Paulina Kosobucka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) przedstawiła wyniki swojego badania w referacie pt. „Jak wzbudzić ciekawość na Instagramie – architektura informacji w tutorialach typu carousel posts”. Jak podkreśliła autorka, z analizy wynika, że sporo twórców postów instruktarzowych stosuje konkretny schemat ich budowy. Na podstawie analizy interakcji wybranych kont na Instagramie określiła, które techniki tworzenia wpisów są najlepiej odbierane przez użytkowników³².

Dr hab. Wanda Ciszewska-Pawłowska, prof. UMK moderowała sesję nr 5 pt. „Data / Dane”. Autorem pierwszego wystąpienia, zatytułowanego „Sentiment analysis in negotiation transcript”, był Łukasz Wilkoń, Ph.D. (Politechnika Śląska – AIDA – Applied Integrative Data Analysis). Celem było omówienie połączenia modelowej teorii negocjacji ze społecznymi modelami funkcjonalnymi emocji i przetwarzania języka naturalnego, które zastosowano w celu zbadania, jak emocje wpływają na

³⁰ Tamże, s. 23–24.

³¹ Tamże, s. 24.

³² Tamże.

proces negocjacji i jakie emocje są ważne. Autor poddał analizie transkrypcje negocjacji. Do analizy tekstowej wykorzystano analizę sentymentu i statystyki tekstowe oraz wykrywanie emocji aspektową analizą sentymentów i klasyfikacją toksycznych komentarzy. Model sieci neuronowej zidentyfikował kategorie neutralne, szczęśliwe, smutne, złość i nienawiść w danych transkrypcji negocjacji³³.

Dr Natalia Pietruszewska-Golba (Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie) wygłosiła wykład pt. „Pomiędzy informacją a odbiorcą – o architekturze informacji i komunikacji wizualnej”. Autorka poddała rozważaniom problem odpowiedniego przekazywania informacji tak, by odbiorcy mogli je szybko znaleźć i zrozumieć. Jest to kluczowe, w związku z tym, że ilość dostępnych źródeł stale rośnie. Prelegentka omówiła m.in. to, jak forma i funkcja komunikatu wpływają na odbiór informacji³⁴.

Kolejne wystąpienie pt. „Wykorzystanie metod ilościowych do analizy przestrzennej lokalnych rynków pracy na obszarach oddziaływania portów lotniczych w Polsce”, przygotowane zostało przez dr Agatę Surówkę (Politechnika Rzeszowska). Na podstawie danych wygenerowanych przy pomocy Portalu geostatystycznego oraz przy użyciu narzędzia badawczego – współczynnika autokorelacji I Morona, autorka przeanalizowała wybrane charakterystyki rynku pracy pod względem zależności przestrzennych w nich występujących³⁵.

Dr Paweł Marzec i dr Magdalena Cyrklaff-Gorczyca (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) omówili temat „Analityka internetowa w badaniach UX”.

Opierająca się na danych ilościowych analityka internetowa stanowi ważne wsparcie dla projektanta UX. Na znaczenie danych ilościowych zwracał uwagę chociażby Louis Rosenfeld w e-booku: „Search Analytics for Your Site” z 2011 r. Analiza zachowania użytkowników pozwala na określenie stanu faktycznego wykorzystania zasobów. Informacje te stanowią pomoc w wyborze miejsc oraz zakresu badań jakościowych. Mogą wyznaczać kierun-

³³ Tamże, s. 25.

³⁴ Tamże.

³⁵ Tamże, s. 26.

ki poszukiwań odpowiedzi na pytania dotyczących istoty obserwowanych zjawisk³⁶.

Głównym celem referatu było przedstawienie wybranych narzędzi analitycznych oraz ich funkcji. Scharakteryzowano takie narzędzia jak Google Analytics, Mouseflow oraz CUX. Zostały one omówione w kontekście wymagań dla pracy UX designera. Autorzy referatu przedstawili rozwiązania z wykorzystaniem tych narzędzi, na przykładzie *Portalu Informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*.

Mgr inż. Michał Malinowski (Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie) przygotował wykład pt. „Algorytm rekomendacji bazujący na sesjach rekomendacji”. Autor omówił nowy algorytm z obszaru systemów rekomendacji, który wykorzystać można do analizy ogromnych ilości danych. Algorytm ten oparty jest na

danych z różnych zbiorów informacji, zarówno statycznych (kategorie obiektów, cechy obiektów), jak i dynamicznych (zachowania użytkowników)³⁷.

Ostatnim wystąpieniem w tej sesji była prezentacja lic. Natalii Maszkowskiej (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) pt. „Animal Computer Interaction – czyli o projektowaniu zorientowanym na zwierzęta”. Autorka omówiła problemy i wyzwania związane z ACI oraz wyjaśniła, że konieczna jest tutaj zupełna

zmiana perspektywy i otwarcie się na nowe rozwiązania poprzez ciekawość i zainteresowanie sposobem, w jaki widzą, rozumieją i komunikują się zwierzęta³⁸.

Moderatorem sesji nr 6, pt. „Methods / Metody”, był dr Piotr Ruderka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Pierwszy wykład, zatytułowany „Cyber Threats and the State – Towards a Comprehensive Model”, był autorstwa dra hab. Daniela Midera (Uniwersytet Warszaw-

³⁶ Tamże, s. 26–27.

³⁷ Tamże, s. 27.

³⁸ Tamże, s. 27–28.

ski). Nowe technologie informacyjne znacznie zmniejszają asymetrię między państwem a jednostką / małą grupą, dlatego powinno się zmodyfikować myślenie o bezpieczeństwie wewnętrznym. Większość analiz zagrożeń cyberbezpieczeństwa jest jednowymiarowa i skupia się na aspektach technicznych. Badacze zajmujący się tym zagadnieniem zwykle koncentrują się na bezpośrednich, dobrze widocznych skutkach, takich jak cyberwojna, cyberterrorizm, szpiegostwo, cyberprzestępczość lub wskazują najczęściej występujące rodzaje ataków. Poszukując czynników powodujących erozję instytucji państwowych, autor zaproponował wielowymiarowy model obejmujący aspekty: informacyjny, polityczno-militarny, ekonomiczny i społeczno-kulturowy³⁹.

Kolejny wykład pt. „Architektura informacji z perspektywy semiotyki architektury” wygłosiła dr Anna Kapuścińska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego). Autorka podjęła próbę

określenia korelacji pomiędzy architekturą informacji i semiotycznym ujęciem architektury (materialnej)⁴⁰.

Powołując się na Umberto Eco, autorka podkreśliła, że

obiekty architektury pozornie nie przekazują żadnych informacji, a tylko spełniają swoją funkcję, jednak z perspektywy fenomenologii stanowią one niezaprzeczalnie fakty komunikacyjne, a tym samym znaki w rozumieniu semiotycznym. Takie samo stwierdzenie można odnieść także do architektury informacji w przestrzeni medialnej, co z kolei stanowi podstawę do założenia, iż oba te systemy znaków pomimo istotnych różnic wykazują też znaczące podobieństwa⁴¹.

Maria Schulders, MA (Uniwersytet Warszawski) w prezentacji pt. „The implementation of FLOW in the design thinking process”, po krótkim wprowadzeniu do psychologii kreatywności Frank’a Barroń’a, omówiła kluczowe pojęcia absorpcji i psychologii FLOW. Prezenta-

³⁹ Tamże, s. 28.

⁴⁰ Tamże, s. 28–29.

⁴¹ Tamże, s. 29.

cja miała na celu zilustrowanie wpływu środowiska na kreatywność, a także narzędzi menedżerskich do wdrażania projektów w miejscu pracy. Odkrycia Csikszentmihalyi dotyczące FLOW w miejscu pracy zostały zaprezentowane na studiach przypadku. Autorka zilustrowała ustalenia naukowe, dotyczące narzędzi zarządczych do tworzenia innowacyjnych środowisk biznesowych⁴².

„Rola zestawów kolorów wyszukiwania informacji na przykładzie badań eyetrackingowych” to wykład przygotowany przez mgra inż. Adama Szalacha (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Autor wyjaśnił, że dla szybkości wyszukiwania informacji i funkcjonalności danego serwisu, ważna jest kolorystyka witryn internetowych. Badanie, które omawiał Szalach, dotyczyło sprawdzenia wybranych platform e-learningowych pod kątem czasu reakcji użytkowników oraz wykorzystania przez nich danych funkcjonalności. Do badania użyte zostało zdalne narzędzie eyetrackingowe oraz metoda ankietowa⁴³.

Ostatnie wystąpienie, autorstwa lic. Angeliki Głowackiej (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), zatytułowano „Losy Studentów i Absolwentów Architektury Informacji na polskim rynku pracy”. Autorka przeprowadziła autorskie badanie, a jego wyniki omówiła w prezentacji. Zwróciła uwagę m.in. na takie problemy jak: wiedza pracodawców o zawodzie architekta informacji, zdobywanie doświadczenia przez studentów oraz miejsca pracy absolwentów ww. kierunku⁴⁴.

Sesja 8, zatytułowana „The Night Session (pre-recorded) / Sesja Nocna”, została nagrana wcześniej. Moderował ją mgr inż. Radosław Klimas. Uczestnicy mogli wysłuchać wystąpień: „Bodystorming” autorstwa Dennis’a Schleicher’a; „Empathy First: Mindset, Techniques, Tools” – Mike’a Osswald’a; „Designing for Differences We Cannot See” – Ambika Vohra; „Visual vocabulary to visual language: what comics can teach information architecture” – Stuart’a Curran’a; „Data Transparency: Revealing the Invisible” – Nisreen Salka oraz „From Food Stamps to Facebook: How Design Research Impacts Our World” – Nate’a Bolt’a.

⁴² Tamże, s. 17.

⁴³ Tamże, s. 17.

⁴⁴ Tamże, s. 29.

Zakończenie

Konferencja organizowana była przez Instytut Badań Informacji i Komunikacji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W Komitecie organizacyjnym znaleźli się zarówno pracownicy ww. Instytutu, jak i doktoranci: przewodnicząca mgr Weronika Kortas oraz mgr inż. Adam Szalach, mgr Piotr Chmielewski, mgr Sławomir Stępski, mgr inż. Radosław Klimas, dr Piotr Rudera i dr Magdalena Cyrklaff-Gorczyca.

Komitet organizacyjny pragnie uprzejmie podziękować Członkiniom Rady Naukowej Konferencji: prof. dr hab. Ewie Głowackiej i dr hab. Veslavie Osińskiej, prof. UMK oraz moderatorom sesji: dr hab. Wandzie Ciszewskiej, prof. UMK, dr. inż. Mariuszowi Jarockiemu oraz dr. Pawłowi Marcowi.

Bardzo nam miło, że WIAD Toruń cieszy się niesłabnącym (a nawet rosnącym) zainteresowaniem. Zapraszamy serdecznie na WIAD22 (22.02.2022) – miejmy nadzieję, że na żywo lub w formie hybrydowej.

Bibliografia

- Conor Adam, *Building Character: Creating Consistent Experiences With Design Principles – UX Lisbon 2016*, [online] 2016 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/MadPowLLC/ux-lisbon-building-character-creating-consistent-experiences-with-design-principles-adam-connor-madpow>.
- Davie Loren, *Conversational Architecture, CAVE Language, Data Stewardship*, [online] 2014 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/LorenDavie/conversational-architecture>.
- Iriazrry Aron, *Building a Foundation for Good. World IA Day 2018*, [online] 2018 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://www.slideshare.net/aaroni268/building-a-foundation-for-good-world-ia-day-2018>.
- Kortas Weronika, Klimas Radosław, *Międzynarodowa konferencja naukowa WIAD21* [online]. Toruń 2021 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: https://www.researchgate.net/publication/351619416_WIAD21_abstracty.

Langford Joe, Clance P. R., *The impostor phenomenon: recent research findings regarding dynamics, personality and family patterns and their implications for treatment*, „Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training” [online] 1993, nr 30 (3), s. 495–501 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://paulineroseclance.com/pdf/-Langford.pdf>.

Sakulku Jaruwan, Alexander James, *The Impostor Phenomenon*, „International Journal of Behavioral Science” [online] 2011, nr 6, s. 73–92 [dostęp 16 maja 2021]. Dostępny w World Wide Web: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IJBS/article/view/521>.

International scientific conference WIAD21 – World Information Architecture Day at the Nicolaus Copernicus University in Toruń

ABSTRACT: This article is a report from the international scientific conference WIAD21, which took place on February 27, 2021, on the occasion of the World Information Architecture Day. The conference was organized at the Institute of Information and Communication Research, at the Nicolaus Copernicus University in Toruń. In total, 250 people participated in the conference, including 45 speakers, both from the world of science and business.

KEYWORDS: WIAD, WIAD21, scientific conference, UX, information architecture

